

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXXI. De Brevitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

bel enim esse reuict quem Cain malitia non ex-
ereet: malorum vindicta Deo relinquenda.

Limitationis loco notari potest, quod utur
boni à malis in hac vita separari nequeant corpo-
raliter, separantur tamen spiritaliter. Sunt enim
in Ecclesia Dei homines mali ut humores in cor-
pore. c. quomodo exaudit Deus. 41. de consecrat.
dist. 4.

VIII.

Boni premiis afficiendi, mali coercendi poe-
nis sunt. l. 1. §. 1. de just. & iure.

IX.

BONUS quilibet in dubio praesumitur,
l. maritò 51. ff. pro socio. l. quoties 18. §. qui
dolo. ff. de probationib. cap. unic. de scrutin.
in ord. faciend. cap. dudum 16. & cap. ult.
de praesumpt. Bernard. reg. 65. Duen. reg.
75. Socin. reg. 30. Tiraquel. de praescript.
§. 1. gloss. 2. vers. sed quod pag. mibi 87. A-
retin. consil. 23. num. 10. vers. ad tertium.
Alciat. de praesumpt. reg. 3. praef. 2. Socin. in
l. cum prator. §. rogo. ff. de legat. 2. & consil.
15. num. 15. vol. 1. Marfil. in l. 1. num. 67. ff.
de Sicar. Crav. conf. 8. n. 1. Mench. illustr.
cap. 70. nu. 3. Mascard. de probat. concl. 222.
& 224. & concl. 878. concl. 1003. Menoch.
de praesumpt. lib. 5. praef. 3. num. 15. Pac. de
probat. cap. 16. num. 17. lib. 1. & cap. 53. num.
30. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib.
10. quest. 3. n. 63. Petr. Alphons. de Vascon-
cellos in harmonia rubricarum iuris Ca-
nonici, ad rub. de scrutinio in Ordine fa-
ciend. num. 3. seqq. Brunor. à Sole in locis
communib. verbo bonus. Cened. ad Sextum
collect. 29. num. 1. Card. Tusch. d. tom. 1. lit.
B. conclus. 123. Gare. Girunda de privilegio-
rum seu exempt. explicat. n. 1500. Mendez.
à Castro in praxi Lusitana, lib. 3. c. 1. n. 64.
(Ampliatur hac reg. per Innoc. in C.
dudum 2. de Elect. ubi scribit: Si probatur
Electum esse venatorem, praesumitur hoc
licita recreationis ergo facere, vel si pro-
batur irascibilis, vel indignabilis natura,
interpretatur, quod ex iusta causa hoc fa-
ciat: ubi Abbas quem sequitur Felin. in
verb. Idoneus.) Thom de Thomasset in flo-
rit. legum. reg. 67. ubi quod bonus praesu-
mitur. qui de bono genere natus est, A-
loyf. Ricc. in decis. Curiae Archiepif. Neapol.
p. 1. decis. 62. n. 6. Octav. Glorit. resp. 6. n. 77.
(seu bonis parentibus ortus Gloss. ad l.
quod si nolit 31. §. qui mancipia 21. in verb.
non infamata. ff. de Ad. Ed. Item qui bo-
na nationis. d. l. 31. §. 21. de Ad. Ed.) Fa-
rinac. in praxi crimin. p. 1. quest. 47. n. 282.
ubi quod ex educatione bona quis bonus
praesumitur, Menoch. de praesumpt. lib. 5.
praef. 1. n. 29. ubi limitat, quando agitur de
salute animae, Sanctarel. var. resol. p. 1.
resol. 2. n. 4. Phil. Pasch. de virib. patrie po-

test. p. 2. c. 2. n. 25. ubi dicit, quod licet
quis bonus praesumatur, non tamen 1.
optimus, & qualitas illa debet probari
(Alciat. reg. 3. praesumpt. 2. n. 9. de praesumpt.
Angel. in l. 2. §. diem ff. quemadmodum te-
stamenta aperiuntur) Vincent. Caroc. sing.
286. ubi ait intelligendum axioma. 2. in
persona particulariter considerata, secus
in populo simul collecto, & coadunato,
quia in eo homines non integri, sed cor-
ruptibiles adesse praesumuntur, in accla-
mationibus scilicet, & aliis non maturè
gestis.)

(Limit. 3. quando agitur de aliquo pro-
movendo: tunc enim integritas non praes-
umitur, sed debet adhiberi aliqua infor-
matio. Ita tenet Cardin. Clement. 1. in 2.
rota. de concess. praebend. Alciat. de praes-
umpt. reg. 3. praesumpt. 2.)

4. Non habet locum hac regula si qua-
stio sit de facultatibus. Gloss. communi-
ter approbata in l. si vero §. qui pro rei
qualitate in verb. dubitetur. ff. qui satisda-
re. & ibi Jason.

5. Quando contra aliquem esset com-
munis fama, quia tunc illam purgare ne-
cesse habet. Bartazol. lib. 1. consil. 6. decis.
2. quest. 5. per tot. tit. de purgat. Canon.

6. Quando quis semel fuerit malus,
tunc semper maxime in eodem mali ge-
nere talis esse praesumitur. l. si cui. 7. §. 3. ff.
de Accus. confer infra reg. qui semel malus,
semper praesumitur malus. Herm. Vult.
Consil. Marpurg. 15. n. 88. vol. 2.

7. Hac regula concernit personam ho-
minis, ut illa excusetur à sinistra suspicio-
ne doli & fraudis, si quid minus rectè di-
ctum aut factum reperitur, ut id potius
fragilitati humanae imputetur, quam ma-
lo consilio; non justificat autem ea, quae
circa personam versantur, ut iusti praesu-
mantur actus hominum. Modest. Pistor.
p. 2. quest. 75. n. 1.

Praterea hac praesumptio non praeju-
dicat tertio. Decius consil. 445. incipit in
casu ad me translato. num. 61. ibi & in prae-
judicium alterius & c. Abbas Panormitan.
in cap. cum injure. 31. num. 2. vers. item cum
agitur de praedicio alterius. extra de offic.
& potestate judic. Modest. Pistor. part. 2.
quest. 76. n. 1. & ibi Schultz in not.)

CAP. XXXI.

De Brevitate.

Axioma I.

Brevitas non paginis aut lineis metienda, sed
rerum necessariorum & verisimilium tracta-
tione

tione censenda. Cothman. 2. respons. 59. n. 341. & seqq.

II.

Brevitas actus & temporis facit presumi consilium, quod illico sequitur. Alex. vol. 2. consil. 69.

III.

In causis modicis & brevibus nulla requiritur scriptura, nec respectu sententiae, nec respectu processus, sed creditur simplici informationi iudicis seu Notarii. *auth. nisi breves C. de sentent. ex per. recit. vid. Gaden. fol. 141. num. 1.* Quae autem dicantur breves causae, illud arbitrio iudicis committitur. *Idem num. 9. hac de re late Honthem. lib. 1. de art. not. cap. 27. n. 13. per totum.*

IV.

BREVITATI studendum est, non autem multiloquio, & superfluis Franc. Aretin. *consil. 1. Deceveram jam diu. in princ.* quem refert Card. Tusch. *pract. concl. tom. 1. lit. B. conclus. 127. n. 1.* (quia brevis parit locutioni gratiam. *cap. definitus 21. in fin. consil. 18. quest. 2. Gabr. & Sarayn. in addit. ad Ludov. Rom. Singul. 746. vers. nam & brevis & seqq.* Matth. Berlich. *part. 1. concl. pract. 9. n. 32.* longèque melior est prolixitate, Barth. Socin. *consil. 61. num. 6. vol. 1.*) at verba superflua & inania solent stomachari prudentes, Roland. à Valle *consil. 39. num. 2. lib. 2. & consil. 61. in princ. lib. 3.* quem refert Cardin. Tusch. *tom. 7. lit. S. concl. 895. num. 31.* (prolixitas enim confundit ingenium hominis fragile. *l. ampliore 39. §. 1. C. de appellat.* tedium generat animis auditorum. *§. quibus 2. Const. de nov. Cod. faciend. neque aliquod suffragium conferunt Const. de emend. Codic. Dom. Justin.* Penè nihil immensum bonum *Novell. 3. in pr.* Hinc unusquisque abstinere debet à superfluis, *l. breviter 1. ff. de offic. praefect. praetor. l. instrumentorum 8. C. de precib. Imper. off. l. pediculis 32. §. 6. de aur. & argent. legat. l. si à quo 3. §. fin. ut in possess. legat. fac. l. 1. in princ. & ibi Bart. ff. de orig. jur. consil. Did. à Segn. in Repet. L. si ex causa legati. ff. de verb. obligat. num. 6. ibid. plura in addit. Didaci Perez. cum frustra fiat per plura, quod potest fieri per pauciora, *ut in l. 1. ff. quod met. caus. Didac. à Segur. dicto loc.* quod maxime locum habet in legibus, ubi non debet apponi etiam unica syllaba superflua, ut *ibidem* Baldus notavit, & longè magis in summano, utpote quod magis verba breviter quam ipsa lex continere debet, & nomina consona rebus. *l. fin. C. de donatione ante nupt. & in §. Est & aliud. Inst. de don.*) Unde gaudent etiam brevitate moderni *l. ampliore 39. §. in refutatoris §. 1. C. de appell. gloss. in l. 1. ff. quod met. causa, Joan. Andr. in procem. Decretal. in**

verb. Gregorius. in princ. ubi intelligit, dummodo, (quod saepe tamen fit Oros. in praefat. advers. pag. lib. 3.) non sequatur obscuritas & incertitudo (Concinna enim brevis laudem meretur ipsis rebus conveniens, & quae neque plura, neque pauciora, quam oportet, complectitur omnibus in rebus, praecipue verò in ipsis artium praeceptis grata. Jac. Umphal. de usurpat. legum lit. 6. c. 5. n. 1. de brevitatis laude amplius vid. Costal. in parerg. fol. 7. add. Spec. de Advoc. §. consequenter. v. ad ejus.) Et sanè quod consultor verborum prolixitatem rejicere debeat, ait Roland. *d. consil. 61. num. 2. lib. 3.* (& substantialiter loqui Aretin. *consil. 35. incipit Viso. colum. 1. Bertazol. lib. 1. consil. 6. num. 1.* (quia longa loquacitas solet stomachari legentes, ut dicit Castrensi. *consil. 191. in princ. lib. 2.* & tedium animis inferre, secundum Baldum *consil. 155. loquacitate omissa lib. 2.* & Curt. jun. *consil. 288. num. 5. & consil. 329. in princ.* (Unde merito Cujacius in praef. lib. 1. Respons. Scervolaeum Jurisconsultis omnibus pro exemplo constituit, cum inquit: *Sit hic auctor nobis pro exemplo, cum de Jure consulimur ut ad ejus exemplum breviter de jure respondeamus secundum factum, secundum propositum & secundum hypothesein.* Cognito enim facto perito homini jus in facili & in proclivi est. Imperito neque pes neque caput sermonis usquam apparet. Est enim omnis imperitus *dialector.* Sapiens enim ex paucis multa intelligit, secundum glossam in §. 1. verb. opinari. *authent. de consang. & uter. fratr. col. 4.* Et stultum est querere gloriam ex sermonum foliis magis quam ex radice rationis *cap. Marcion 64. caus. 1. quest. 1. l. 3. §. conditio. de adim. legat. cap. sedulo. distinet. 38.* Ideo verborum apparatu & multiloquio omisso absque longo circuitu. *arg. Clem. auditor 3. in fin. extr. de rescript. l. 3. C. de relat.* circa decisionem juris brevitati studendum, Colerus *consil. 48.* censet, quod etiam notavit Hering. *cap. 10. de fidejuss. num. 156.* Quod fit, quando argumentorum prolixitate omissa breviter distinguimus. *Caball. part. 2. de divid. & indiv. pag. 217. n. 386.*)

CAP. XXXII.

De Brevitate temporis vel termini.

Axioma I.

Brevitas temporis non solum actum reddere nullum per tradita à Roland. *consil. 76. n. 23. vol. 1.* Menoch